

STICHTING
VOEDSELBANK APELDOORN

Jaarverslag 2019



1. Algemene informatie

In 2019 hebben wij wederom onze taak goed kunnen uitvoeren. De uitgifte van de wekelijkse voedselpakketten vond plaats vanuit 1 locatie: Kanaal Noord.

Bij het samenstellen van de voedselpakketten wordt zoveel mogelijk variatie aangebracht. Hierbij zijn wij afhankelijk van onze leveranciers. Dit is een uitdaging maar ook in 2019 is het gelukt om de variatie te leveren die wij nastreven. De ontwikkelingen op het gebied van voedselveiligheid worden door ons nauwgezet gevolgd en bijbehorende regels worden intern goed nageleefd.

Door de professionaliteit van de organisatie en de grote inzet van alle vrijwilligers zijn wij een betrouwbare partner voor onze stakeholders.

2. Beleid: doelen, visie en missie

De voedselbank Apeldoorn bestaat sinds 2006 en heeft dus in 2016 haar 10-jarig jubileum, op gepaste wijze, aandacht gegeven. Dit was ook het moment om de beleidsnotitie te updaten. Het beleidsplan 2017-2021 heeft de naam: "Samen naar nog beter". Het uitgangspunt is dat er de komende jaren veel zal veranderen, maar niet onze missie en visie die sporen met de opvattingen van het collectief van voedselbanken in Nederland. Wij verstrekken verkregen voedsel gratis aan de armste mensen in ons land en doen dat uitsluitend met vrijwilligers. Zo zorgen wij ook voor het tegengaan van voedselverspilling.

3. Voedselpakketten

In 2019 hebben we 509 aanmeldingen gekregen, waarvan 136 eenoudergezinnen, 82 gezinnen, 254 alleenstaanden en 37 stellen.

Totaal hebben 1109 personen gebruik gemaakt van een wekelijks voedselpakket, waaronder 379 kinderen < 18 jaar. Zie voor meer cijfers de bijlage.

Toekenning en rol/functie doorverwijzers

De aanvraag voor een voedselpakket wordt gedaan via een maatschappelijke of zorgverlenende instantie. De aanvraag van deze doorverwijzers wordt door een onafhankelijke instantie beoordeeld. Na goedkeuring komt men voor maximaal drie maanden in aanmerking voor een voedselpakket. Daarna moet weer een nieuwe aanvraag worden gedaan. Op dit moment werken wij samen met 17 maatschappelijke instanties, waarvan Stimenz 137 aanmeldingen verzorgde, de Stadsbank 119 en Leger des Heils 54.

Wijze van verstrekken vanuit 1 uitgiftepunt.

De pakketten werden tot 1 november iedere dinsdag verstrekt, afhankelijk van feestdagen, vanuit de locatie Kanaal Noord, na 1 november zijn we naar 3 uitgiftedagen gegaan.

In 2019 zijn we gestart met het project Voedselbank Apeldoorn 2.0. Eind februari 2018 zijn we om te beginnen met een groot deel van de vrijwilligers en het bestuur ter inspiratie naar Arnhem geweest, waar een supermarktmodel gerealiseerd is. Iedereen was enthousiast en er werden onder meer werkgroepen samengesteld die ideeën konden aanleveren hoe de Voedselbank Apeldoorn 2.0 eruit zou moeten zien.

Het was de bedoeling om een meer klantvriendelijke voedselbank te realiseren, hetgeen neerkomt op meer keuzevrijheid voor onze klanten (supermarktmodel), geen lange wachtrij meer voor de deur op de uitgifte dag (realiseren van een wachtruimte) en meerdere uitgifte dagen per week. Eind 2018 waren de plannen zo goed als rond inclusief het kostenplaatje.

Er is hard gewerkt om de uitvoering te realiseren en eind 2019 kon Voedselbank Apeldoorn 2.0 van start gaan.

Voedselverwerving

De klant kreeg tot 1 november 2019 een krat met droogproducten, aangevuld met levensmiddelen uit de 'schijf van vijf': vlees, maaltijden, zuivelproducten, groentes, brood al naar gelang de omvang van het pakket. Dit principe is gehandhaafd, maar de klant kan nu onder begeleiding van een gastheer/vrouw meer zelf kiezen in de winkel.

De "schijf van vijf" is ook een uitgangspunt voor de voedselverwerving, ook al zijn wij met name afhankelijk van wat er ons wordt aangeboden.

Een van de belangrijkste leveranciers is het regionale distributiecentrum (RDC) in Arnhem. Tevens werken wij samen met andere regionale voedselbanken (o.m. Nijkerk, Barneveld). Gedurende het jaar worden regelmatig inzamelingsacties gehouden op initiatief van vele betrokken instanties, zoals bijvoorbeeld scholen en kerken.

De "supermarktactie heeft zich in 2018 vernieuwd, voorheen konden klanten van de deelnemende supermarkten bepaalde fysieke producten kopen en deze bij de uitgang van de winkel in de kratten van de Voedselbank leggen. In 2018 hebben we geëxperimenteerd met een vouchers systeem. Bij de ingang van de supermarkt spreken vrijwilligers van de VB de supermarktklanten aan en vragen of ze iets extra's willen kopen voor de Voedselbank. Deze klanten laten de door hen gekozen voucher scannen bij de kassa, en in de kassa wordt bijgehouden welke producten voor de VB zijn. Voordeel hiervan is dat er geen opslag nodig is, maar dat met de supermarkt afgesproken kan worden wanneer bepaalde artikelen geleverd worden, waaronder verse groente bijvoorbeeld. In 2019 hebben we dit uiteraard voortgezet, en het aardige is dat we zien dat andere organisatie het vouchersysteem hebben overgenomen. In 2019 heeft de supermarktactie 8000 euro opgeleverd.

Het is goed om te zien dat ook jongeren in onze samenleving betrokken zijn bij het doel van de voedselbank, diverse scholen hebben in 2019 wederom een actie gedaan voor de Voedselbank Apeldoorn.

Er zijn ook particulieren die bij Voedselbank Apeldoorn producten komen afleveren.

Indien dit alles onvoldoende is voor een veelzijdig voedselpakket wordt door het bestuur en het Managementteam besproken welke aanvullende acties nodig zijn.

Ook 2019 is er wederom een "leuke dingen markt" georganiseerd. Op die dag werd de voedselhal omgebouwd tot een markt met kraampjes en werden allerlei non-food spullen uit onder andere geschonken kerstpakketten verkocht. Mede door het mooie weer en weer de inzet van onze vrijwilligers zorgde het voor een mooi bedrag: 4800 Euro. Voor herhaling vatbaar dus.

(Voedsel)veiligheid

Sinds april 2014 hebben wij het landelijke certificaat voedselveiligheid ontvangen. Een groot aantal vrijwilligers hebben een cursus voedselveiligheid gevolgd. Indien nodig worden er opfriscursussen georganiseerd. Intern wordt de voedselveiligheid nauwlettend bewaakt en jaarlijks vindt er controle plaats. In 2019 hebben we uitmuntend gescoord namelijk alle 100 punten, in 2018 was de score 98 punten.

In de voedselhal is een Automatisch Externe Defibrillator (AED) aanwezig. Dit is een draagbaar apparaat dat het hartritme weer kan herstellen bij een hartstilstand. Een aantal vrijwilligers heeft de AED-cursus gevolgd, zodat wanneer er iemand wordt getroffen door een hartstilstand er adequate hulp geboden kan worden.

4. Organisatie

De formele structuur van de organisatie bestond in 2019 uit een Bestuur en een Managementteam bestaande uit de coördinatoren en een afvaardiging van het bestuur.

Bestuur

Het bestuur houdt zich met name bezig met het beleid, externe betrekkingen, fondsenwerving, communicatie en financiën.

Het bestuur:

Hetty Heddema	- voorzitter, vanaf 01-09-2017
Geert Hoogeboom	- plaatsvervangend voorzitter tot 01-12-2019
Ben Bloem	- plaatsvervangend voorzitter, vanaf 01-12-2019
Toos Zuethoff	- secretaris, vanaf 01-11-2017
Robert Moseman	- penningmeester, vanaf 01-09-2017
Frans Wehkamp	- fondswerving, vanaf 01-09-2017
Dries Crama	- logistiek, vanaf 20-05-2016
Dirk-Jan Steendijk	- voedselverwerving en voedselveiligheid, vanaf 01-09-2019

Managementteam

Het Managementteam houdt zich met name bezig met de dagelijkse gang van zaken. Zoals de samenstelling van de pakketten, voedselveiligheid, logistiek en administratie.

Het Managementteam bestond in 2019 uit de voorzitter en secretaris van het bestuur, samen met de coördinator hal (tot 01-09-2019 Dirk Jan Steendijk, vanaf 01-09-2019 Leo van Schaijk) en de coördinator IT/ cliëntadministratie (Sandra Geerdes) en de coördinator communicatie en vrijwilligers (Carola Albers).

Vrijwilligers

De organisatie is geheel afhankelijk van vrijwilligers. Het verloop is redelijk beperkt en de inzet van de vrijwilligers is groot. Echter de beschikbaarheid van vrijwilligers kwam meer onder druk te staan. Dankzij de in 2019 aangestelde coördinator communicatie vrijwilligers Carola Albers zien we dat dit weer verbeterd.

5. Communicatie

Zonder (goede) communicatie kan een organisatie niet functioneren.

Voor intern gebruik zijn er de 'Voedselketens' die verschijnen wanneer er iets te melden valt, gemiddeld eens per 14 dagen en deze worden gemaakt door Anna Weuring. Op de uitgifte dag(en) tijdens de koffie is er gelegenheid om berichten uit te wisselen en ook in 2019 zijn er overleggen georganiseerd waarbij alle vrijwilligers uitgenodigd worden. Naar buiten presenteert de voedselbank zich met dezelfde nieuwsbrief, de website, persberichten, videofilm, presentaties, bedrijfsbezoeken van sponsors, de tweejaarlijkse bijeenkomst met de doorverwijzende instanties en met dit jaarverslag.

Voorts zijn we in 2019 een samenwerking aangegaan met bureau MAX, wat geresulteerd heeft tot een actualisatie van onze website, waaronder een "donatieknop".

Voor de herkenbaarheid wordt in alle uitdrukkingvormen voor de informatie de huisstijl van de landelijke voedselbank toegepast.

6. Financiële informatie

Als niet-gesubsidieerde vrijwilligersorganisatie moet de Voedselbank het hebben van de inzet en financiering van burgers, organisaties en bedrijven en van de politieke partijen. Wij zoeken dan ook veelvuldig contact met de samenleving en merken tot onze vreugde dat de Voedselbank een breed draagvlak heeft.

We doen veel aan voorlichting door presentaties bij scholen, kerken, maatschappelijke organisaties en de gemeenteraad en we ontvangen veel groepen voor een rondleiding. Ook open dagen en acties dragen bij aan de bekendheid van de Voedselbank.

Veel particulieren geven geld of voedsel, soms individueel, soms via kerken of maatschappelijke organisaties. Diverse ondernemers en bedrijven geven financiële ondersteuning voor de exploitatie en voor investeringen. De gemeente is bereid in voorkomende gevallen investeringen te financieren. Veel food-bedrijven stellen houdbare en verse producten om niet ter beschikking.

Door middel van acties van maatschappelijke organisaties zijn wij in staat grote, noodzakelijke investeringen te doen. Kortom, de Voedselbank wordt niet alleen gedragen door de vrijwilligers, maar door de hele Apeldoornse samenleving.

Resultaten

Het resultaat over 2019 is €16k positief. Een verbetering ten opzichte van 2018 (toen nog een verlies van €14k). Het jaar 2019 stond in het kader van de start van het project Voedselbank Apeldoorn 2.0. Dit project is in belangrijke mate bepalend geweest voor het beeld van het resultaat in 2019:

2.2 Winst- en verliesrekening

Stichting Voedselbank Apeldoorn 2019

	2019		2018	
	€	€	€	€
Donaties & giften	118,212		52,346	
Overige bedrijfsopbrengsten	921		273	
— Bijdragen		119,133		52,619
Overige personeelskosten	417		680	
— Personeelslasten		417		680
Afschrijving materiële vaste activa	17,267		16,161	
Afschrijving immateriële vaste activa	-		-	
Huisvestingskosten	54,069		14,380	
Autokosten	20,307		26,905	
Promotie- en reclamekosten	1,396		201	
Algemene kosten	9,680		8,617	
— Overige bedrijfskosten		102,717		66,264
Bedrijfskosten		103,134		66,944
Bedrijfsresultaat		15,998		-14,325
Rente baten	6		9	
— Financiële baten en lasten		6		9
Resultaat na belastingen		16,004		-14,316

[bron: voorlopige jaarrekening VBA 2019. Deze jaarrekening ligt ter controle bij de kascommissie]

Donaties en giften zijn in 2019 ruim twee maal hoger dan andere jaren. Facilicom/Voedselbank Nederland heeft voor het verbouwingsproject €28k gedoneerd. En dankzij de gift van de Gemeente Apeldoorn van €36k konden we investeren in een nieuwe vrachtauto.

Daarmee komen de overige ruimhartige donaties van kerken, ondernemers en particulieren in 2019 neer op circa €55k. Dat is nog steeds €3k meer dan de donaties in 2018. Met deze donaties waren we in staat de continuïteit van de voedselvoorziening te financieren en andere noodzakelijke investeringen te doen. In 2019 is er ook hard gewerkt aan de website met de mogelijkheid te doneren. In het laatste kwartaal van 2019 is er via de nieuwe donatieknop op de website €3k gedoneerd. Waaronder inmiddels al een twintigtal nieuwe terugkerende donateurs.

De *kosten* in 2019 zijn met €103k ruim hoger dan in 2018. De voornaamste oorzaak hiervan is de start van het project Voedselbank 2.0 dat eind 2019 is afgerond. Totale kosten van het project, hier opgenomen bij de huisvestingskosten bedroegen circa €38k. De overige huisvestingskosten zijn vooral hoger door extra energielasten, ongeveer €3k. De autokosten zijn fors lager dan vorig jaar wat vooral komt doordat in 2019 de huurkosten voor de vrachtauto snel konden worden gestopt door de investering in een vrachtauto. Mede hierdoor zijn de afschrijvingen hoger geworden. Na aftrek van de projectkosten kwamen de totale kosten uit op circa €65k. In het algemeen worden kosten alleen gemaakt indien strikt noodzakelijk.

Dotatie aan de algemene reserve:

Dank zij de ruimhartige donaties hebben we in 2019 slechts een beperkt deel van de bestemmingsreserve hoeven aan te wenden. Niettemin laten we de bestemmingsreserve in stand met het oog op een eventuele verhuizing die binnen nu enkele jaren mogelijk nodig is.

De kosten per pakket:

De kosten per pakket bedragen over 2019 €5,01 Dit is een daling van €0,14 ten opzichte van 2018 (€5,15). De stijging wordt veroorzaakt door (2018: gemiddeld 250 pakketten per week naar 2019: 250) tegen licht lagere exploitatiekosten. De eenmalige projectkosten zijn in 2019 niet meegerekend.

Het landelijke gemiddelde ligt op ongeveer €5.- per pakket.

De *kasstroom en liquiditeitsontwikkeling* over 2019 is €13,6k negatief. Factoren die hierop invloed hebben zijn:

- In 2019 was het resultaat €16k positief – dit is inclusief de eenmalige donatie voor het project en de projectkosten en de donatie van de Gemeente. Het resultaat gecorrigeerd na afschrijvingen, bijna €33 positief
- Daarentegen is er voor €44,1k geïnvesteerd – waaronder de vrachtauto en verder in machines en inventaris
- Per saldo komt daarmee de kasstroom 2019 uit op ruim €13,6k negatief

Als gevolg van de negatieve kasstroom is de liquiditeit afgenomen naar €77k per ultimo 2019.

7. Nawoord

Eind 2019 zijn er in Nederland 170 (2018: 168) voedselbanken met 12.000 (2018:11.000) vrijwilligers actief. Totaal hebben in 2019 151.000 (2018:132.500) personen voedselhulp gekregen. Het aantal huishoudens is t.o.v. 2018 gestegen, van 30.500 naar 35.000. Van de klanten is zo'n 37% jonger dan 18 jaar, totaal 33.000.

De geschatte waarde van de uitgedeelde producten is in Nederland circa 71 miljoen euro geweest in 2019, in 2018 was dit circa 60 miljoen.

We blijven dus een organisatie die tijdelijk een steun in de rug is voor mensen die het hard nodig hebben.

Dankzij de inzet van al onze vrijwilligers is het mogelijk om deze taak te volbrengen.

Het bestuur.

Apeldoorn, juni 2020